

Vljudno vabljeni na prireditev

ob razstavi *projekta Gib in njegova sled*, ki bo v torek, 10. 10. 2017 ob 11. uri, v Galeriji PEF, Kardeljeva ploščad 16, Ljubljana.

Na prireditvi bodo nastopali:

- učenci 4. a in 2. b razreda OŠ Trnovo pod mentorstvom učiteljic *Anite Godler, Mateje Zalažnik in Karmen Balob*,
- študentke izbirnega predmeta Plesno gledališče na Oddelku za PV v štud. letu 2016/17,
 - *Lado Jakša* z glasbeno spremljavo.

Na prireditvi bo goste nagovorila tudi

Susan Griss, avtorica knjige Minds in Motion.

Avtorica razstave:

Nuša Jurjevič

Vodje in mentorji projekta:

pred. dr. Vesna Geršak,
as. dr. Uršula Podobnik,
prof. mag. Črtomir Frelj

Koreografija je nastala pod vodstvom *Urše Rupnik* iz Studia za svobodni ples.

Avtorici fotografij:

Sanja Gornjec in *Neža Oblak*

Razstava bo na ogled od 5. do 13. oktobra 2017.

Od tovarne –

V Tovarni idej se spleta plesno-likovna zgodba o tovarnah, ki za svoje delovanje potrebujejo surovine iz narave in človeško silo. Ljudje se sčasoma osvobodijo spon, ki jih oklepajo, in stkejo nove medosebne vezi močne skupnosti. Predstavo tako povezuje jasna rdeča nit, katere klobčič se je začel razvijati, ko so si učenci Osnovne šole Trnovo ogledali razstavo Nova doba prihaja! Industrija – delo – kapital (po programu Kako dišijo tovarne?) v Mestnem muzeju Ljubljana. Vodenemu interaktivnemu ogledu z delavnico, ki jo je vodila Ema Marinčič, so sledile likovno-gibalne delavnice na osnovni šoli, v sklopu katerih so učenci z interdisciplinarnim zgodbenim pristopom in metodo ustvarjalnega giba pridobivali in osmišljali nova znanja z najrazličnejših predmetnih področij. Ob otipljivejših družboslovnih vsebinah so spoznavali tudi likovne pojme (črto, ploskev, svetlobo), hkrati pa ob soočanju z abstraktnim konceptom svobode urili višje miselne procese. Ustvarjalni proces, ki je potekal v okviru magistrske raziskave študentke Nuše Jurjevič, plesnih delavnic koreografinje Urše Rupnik in študentk Oddelka za predšolsko vzgojo Pedagoške fakultete ter glasbenih improvizacij Lada Jakše, je med drugim rezultiral v raznovrstnih ustvarjalnih izdelkih: v konstruktivističnih pesmih, montažah, asociacijah, gibalno-plesnih zgodbah ...

Tovarna dela modro pomlad!

Zakaj je zelena?
Svoboda je pesem tovarne!
Kje je morje? Kam gre? Kako živi krog?
Zakaj kdo spi? Ni jutri, ni! Diši!!!

Tovarna jutri.

Zakaj ni dela? Živi svoboda!
Zakaj je krog modro morje?
Zelena pomlad, kam gre?
Kdo diši? Tovarne!

Kako diši svoboda?

Krog je tovarna.
Kje je pesem?
Zakaj jutri ni tovarne?
Kdo spi, dela, živi?
Zakaj pomlad ni zelena?
Kam gre modro morje?

– do ideje

V drugem delu projekta so učenci, mentorji, umetniki in strokovni sodelavci pripravljali zaključno dejanje – plesno-likovno predstavo, ki pripoveduje o neokrnjeni naravi, v katero ljudje vnesejo spremembe. Vidimo lahko bombažno polje, valujoče cvetove, mehko vetro ... Mističen prizor se počasi fragmentira v posamezne izdelke, ki nastajajo iz bombaža in prinašajo duh drugačne, tovarniške dobe. Mehanični svet se nadaljuje s ponavljajočimi ritmi in z omejenim gibanjem po začrtani liniji, dokler ljudje ne ugotovijo, da jih mehanske sponje preveč oklepajo. Odrgrajo se od nevidnih vezi, preidejo v individualna gibanja, nato pa ponovno ugotovijo, da potrebujejo bližino soljudi. Združijo se v nove celote prijateljstva in pozitivnih čustvenih povezav.

Nuša Jurjevič

Kje je svoboda?!

Tovarna je pesem.
Zelena pomlad, kako diši.

Pomlad je zelena.

Zakaj tovarna diši?
Kje pesem živi?
Tovarne so svoboda dela!
Zakaj tovarna spi?
Tovarna je bela.

Plesna umetnost si je v projektu Gib in njegova sled utrla enakovredno mesto z likovno umetnostjo, kar je zelo spodbudno, saj ples v šolskem kurikulumu nima svojega predmeta. Integracija plesne umetnosti z ostalimi predmetnimi področji je zato skoraj edina možnost, da učenci izkusijo radost v gibu, ki ni pravilen ali napačen, ki je tvoj in z njim izraziš sebe in svet, ki te obdaja. Fotografirni sta te trenutke otroške igrivosti in ustvarjalnosti spretno ulovili v fotografijah, ki prikazujejo proces ustvarjanja v šoli in zaključni nastop v muzeju. Nasmejani obrazi otrok, raznolikost gibanja in valovanje trakov pustijo v prostoru in v nasled. Sled v otrocih pa pustijo tudi pedagogi, ki s svojo predanostjo, tankočutnostjo in umetniško občutljivostjo pomagajo otrokom, da se lahko izrazijo. Nuša Jurjevič je to uspelo že na začetku pedagoške poti. Kot je zapisala Vilma Rupnik v prispevku na spletnem portalu Parada plesa, »so učenci v Tovarni idej vtakali svojo nit v blago sodobnega plesa«, jaz pa dodajam, da so pri ustvarjanju celotnega projekta tkali tudi svojo samopodobo, pripadnost in odgovornost, pri čemer so pojem tovarn usvojili precej širše, kot če bi le poslušali učiteljevo razlago.

Vesna Geršak

Posledica avtorjeve poteze, giba je v likovni umetnosti vidna sled, črta. Sosledje teh potez na slikovni podlagi črte zapelje v risbo, ki se lahko z različnimi kreativnimi alternativami razvije v vrsto različnih izraznih variacij. Črta je v primeru projekta Gib in njegova sled dobila vlogo ključnega povezovalnega elementa, veznega člena med likovnim in plesnim. Likovna sled se je prepletla s plesno sledjo, iz česar so se razvile še dodatne izrazne možnosti, ki so v našem šolskem prostoru izjemno redke, še zlasti v tako posrečeni obliki, kot jih je zasnovala študentka Nuša Jurjevič. Likovno prepričljivost si je avtorica zagotovila s senzibilno selekcijo izbranih likovnih sredstev, ki jih je ponudila otrokom, in ohranjanjem osredotočenosti na bistveno. Učence je vodila skozi štiri različna srečanja z linijo kot temeljnim likovnim izrazilom in jim ob tem podala tudi bistveno zahtevnejše sporočilo, kot si ga večina učiteljev upa vtakati v likovno-ustvarjalni proces. Štiri neobičajna srečanja z linijo so bila namreč zasnovana tako, da so se prek njih otroci srečali tudi s kompleksnim pojmom svoboda. Ker je sled risala na podlagi posledice giba, ki predstavlja enega ključnih elementov pri plesnem izražanju, se zdi preplet likovne izraznosti s plesno logična, čeravno zelo zahtevna naloga, ki pa jo je Nuša Jurjevič s predanim delom izpeljala na zelo visoki ravni.

Uršula Podobnik

Avtorji pesmi učenci 3. a razreda OŠ Trnovo v šolskem letu 2016/17

Za uvod najprej nekaj dvomov. Medpredmetno povezovanje mora najti svoje globlje temelje, sicer smo v nevarnosti, da združujemo na silo, brez notranje trdnosti, samo za površinski učinek. Ker je celostna obravnava problemov postala res že kar nekakšna pedagoška moda, sem zelo previden, saj sem bil priča že nekaterim predstavitvam, kjer je šlo bolj kot za povezovanje in združevanje za mešanje in zamenjevanje vsebin. Če v povezavah vsako od osnovnih področij ne obdrži lastne avtentične govornice, zakonitosti in trdnosti, potem bi študentom svetoval, naj ne rinejo za vsako ceno v eksperiment in naj vsebine obdelujejo posamično, po področjih, po strokah in naj sintetiziranje pustijo (samo)urejajoči (pod)zavesti učenca.

Tokrat smo s kolegi načrtovali povezavo likovnih in plesnih vsebin. Moja naloga je bila predvsem poiskati smiselne temelje za povezavo. Odločil sem se za tisto točko v otrokovem razvoju, ki je povezana z enim največjih presenečenj, in sicer z izkušnjo prvega zarisa. Ko otrok opazi, da njegov gib lahko pušča sled – v snegu, na zarošenem steklu, s prsti in kašo na mizi, končno tudi z risalom na papirju – je to eno najbolj razburljivih odkritij oziroma izkušenj. Mnogi slikarji so mi potrdili, da je ta izkušnja temeljna za nadaljnjo likovno radovednost. Gib kot temelj plesne umetnosti in gib kot oblikovna energija sta temelj projekta, ki so mu učenke in učenci dodali vsebinske razsežnosti v izvrstnem projektu »Tovarna idej« pod avtorskim in kreativnim vodstvom Nuše Jurjevič. Za osmišljanje povezav v prepričljivo celoto čestitam avtorici in mladim izvajalcem.

Črtomir Frelj

Projekt so omogočili:

Gib in njegova sled. *Tovarna idej.*

